EXTRA NUMMER

VAN HET

SAMARANGSCH ADVERTENTIE-BLAD,

Dingsdag 7 September 1858.

LANDMAIL BERIGTEN,

loopende tot 24 Julij 1858.

ALGEMEEN OVERZIGT.

— De groote kwestie van den dag is eene bedroevende gebeurtenis, die dezer dagen te Djedda, eene stad op de Arabische kust der Roode Zee heeft plaats gehad. Een aantal Christenen namelijk, zijn daar gruwelijk vermoord. Voor zooveel officieel bekend is, komt de zaak op het volgende neer: De Engelsche vice-consul is het eerst afgemaakt; zijn lijk is door de dweepende Mohammedanen in stukken gehakt en de vlag van het consulaat neergehaald. De Grieksche gezinnen zijn door de moordenaren gespaard, maar alle Engelschen vermoord. Ook de consul van Frankrijk en zijne huisvrouw zijn gedood. De archiven van het Fransche en van het Engelsche consulaat zijn vernield. Toen de tijding van deze moordtooneelen te Mecca aankwam, legde de bevolking er hare tevredenheid door openbare vreugdeblijken aan den dag. Langs de geheele kust der Roode Zee heerscht eene bedenkelijke gisting onder de Mohammedaansche bevolking.

En deze gebeurtenis staat, helaas! niet alleen. Een bij den Parijschen *Constitutionnel* ontvangen schrijven uit Konstantinopel van den 3den dezer zegt: »Sami-Pacha, de onlangs benoemde gouverneur van Kreta, die verlof had bekomen om zich eerst over eenige weken naar zijnen post te begeven, ten einde eenige particuliere aangelegenheden te kunnen afdoen, heeft thans bevel ontvangen om zich voor zijn vertrek gereed te houden, ten einde terstond na de aankomst van Wely-Pacha, die hier ieder oogenblik verwacht wordt, de reis te kunnen aannemen. Dit bevel is een gevolg van de dezer dagen uit Kreta ontvangen dépêches, welke melden dat er groote gisting op het eiland heerschte, en dat men er beducht was voor nieuwe wanordelijkheden, ditmaal komende van den kant der Turken, die verbeterd zijn over hetgeen, ten deele tot hun nadeel, aan de Christenen bewilligd is. De Mohammedaansche bevolking van Kreta is misnoegd over de betrekking, waarin zij zich voortaan jegens de Christenen geplaatst ziet, en vraagt voor zich waarborgen voor de veiligheid van personen en goederen. Ahmet-Pacha, de Turksche vlootvoogd, gaf haar de verzekering dat de regten van een ieder geëerbiedigd en niemand in zijne belangen benadeeld zou worden, maar nam tevens maatregelen om te beletten dat het misnoegen op bedenkelijker wijze aan den dag gelegd wierd. Doch de bevolking bleef in groote gisting. Evenwel hoopte men ze zonder harde middelen tot bedaren te brengen."

De dagbladen van Athene (wier berigten echter wanneer zij ongunstig voor de Turken luiden, van overdrijving verdacht zijn) melden dat de opstand der Christen-bevolking van Kreta er eene verschrikkelijke beweging in eene tegengestelde rigting van den kant der Mohammedanen ten gevolge gehad heeft. Te Canea was bij eenen twist een Turk door eenen Griek gedood; het lijk werd naar de moskee gebragt, en de tentoonstelling daarvan bragt eenen volksoploop te weeg; aan de Europesche consulaten alsmede aan de kerkgebouwen der Christenen werden baldadigheden gepleegd; er werd op de Fransche vlag en op de woning van den Turkschen vlootvoogd geschoten; de menigte vorderde dat de Griek, welke den manslag gepleegd had, ter dood gebragt wierd, en dreigde anders het huis waarin hij zich bevond, te bestormen. Toen werd de Griek op last van den Turkschen vlootvoogd geworgd; de menigte maakte zich meester van zijn lijk en trok daarmede voorbij de woningen der Europesche consuls Bij het afzenden derberigten verlieten de Christenen in grooten getale de stad.

Volgens dezelfde berigten heeft de Turksche bevolking te Retimo, eene andere stad van Kreta, de kerkgebouwen van de Christenen aangevallen en verwoest, hunne priesters mishandeld en zich van de citadel meester gemaakt, met hulp van de artilleristen welke er garnizoen hielden.

Een zoodanige algemeene opstand van de Muzelmannen tegen de Christenen, moet uit den aard der zaak verontrustende gevolgen hebben. Wel heeft de sultan onmiddelijk maatregelen genomen, om de moordenaars te Djeddah te straffen, doch Frankrijk en Engeland zullen daarmede niet te vreden zijn, maar waarborgen eischen, waardoor in eens en voor goed aan zulke buitensporigheden een einde gemaakt en elke herhaling voorkomen wordt; en daar nu de sultan, met den besten wil, niet instaat zal zijn overal en ten alle tijde uitbarstingen van volkshaat en fanatismus te voorkomen, is het niet wel te berekenen, waar dit een en ander toe leiden moet. Men onderhandelt op dit oogenblik tusschen Parijs en Londen over de te nemen maatregelen. Voorloopig heeft de Engelsche regering drie oorlogschepen naar Djeddah gezonden.

De zittingen der Parijsche conferentie worden geregeld voortgezet. Reeds is deze vergadering voor de elfde maal vergaderd geweest en Engelsche dagbladen verzekeren, dat de kwestie der Donau-Vorstendommen weldra geregeld zal zijn. Hoe die bladen aan deze wetenschap komen, daar toch de handelingen der conferentie met een digten sluijer bedekt zijn, is moeijelijk te begrijpen, hoewel het aan den anderen kant zeker is, dat ook tijdens de eerste conferentie in 1856 nu en dan die sluijer ontijdig werd opgeligt en geruchten in omloop kwamen, welke naderhand door de uitkomst bevestigd werden. In allen gevalle zijn zulke onthullingenaltijd min of meer verdacht, zij mogen zoo waarschijnlijk luiden als zij willen. Het meest geloofwaardig schijnen die bijzonderheden te zijn, welke de *Morning Post* mededeelt. Volgens dit blad zal voor elk der beide Vorstendommen, even als vroeger, een bijzondere regering onder een hospodar bestaan, doch deze hospodars zullen bevoegd zijn, bij gewigtigeve rhandelingen, een raad bijeen te roepen, om de staatkundige en handelsbelangen der Roumanen te vertegenwoordigen. Behalve deze raad, de verkiezing van zijne leden en de wijze van bijeenkomst, is de kern van de geprojecteerde organisatie ongeveer dezelfde als de door de Porte zelve reeds voorgeslagen en herhaaldelijk gedane voorstellen tot eene zoogenaamde administratieve unie der Donau-Vorstendommen, zoodat deze regeling ten minste, zoo als gezegd, de waarschijnlijkheid voor zich heeft.

Koningin Victoria zal in de eerste dagen van Augustus keizer Napoleon te Cherbourg bezoeken. Dit nieuws is nu officieel. Men beschouwt dit bezoek algemeen als een vredelievend teeken, doch een waarborg voor bestendigen vrede is het niet, omdat tegenwoordig niet de koningen alleen, maar ook de volken in zake van oorlog en vrede beslissen. De koningin zal slechts één dag te Cherbourg doorbrengen, omdat zij den 10den Augustus te Keulen wil zijn, om van daar naar het slot *Babelsberg* te gaan en hare dochter te bezoeken. De meeste Engelsche bladen, met de *Times* aan het hoofd, zijn zeer ontevreden over dit uitstapje van de koningin. Zij achten het een bewijs van gebrek aan kiescheid van den kant van keizer Napoleon, om koningin Victoria uit te noodigen tot de inwijding van eene oorlogshaven, die zij als eene geduchte demonstratie tegenover Engeland beschouwen.

Behalve de inwijding van het bassin te Cherbourg en het bezoek van koningin Victoria aldaar, niets nieuws uit Frankrijk. Alleen wint de meening veld en enkele maatregelen schijnen er voor te pleiten, dat de regering de noodzakelijkheid inziet om tot den stand van zaken van voor 14 Januarij terug te keeren.

De zitting van het Engelsche Parlement loopt ten einde. Men is het echter nog niet eens, wanneer het gesloten zal worden. Volgens sommigen zal dit nog deze maand plaats hebben, terwijl anderen den dag der sluiting in hen begin der volgende maand stellen. Onder de bladen die het laatste gevoelen voorstaan, behoort ook het weekblad *the Press*, het bekende orgaan van den heer Disraeli. In allen gevalle denkt men dat de sluiting zal plaats hebben voordat de koningin zich naar Cherbourg begeeft.

Hoewel nog twee belangrijke bills de laatste phases bij de wetgevende magt moeten doorloopen, kan men toch zeggen dat zij reeds zoo goed als aangenomen zijn, namelijk de bill tot wijziging van den parlementairen eed en die op het regeringsbeleid in Indie. Wat de eerste betreft, zoo zal men zich herinneren, dat, om aan het geschil tusschen het Hooger- en Lagerhuis nopens deze kwestie een einde te maken, lord Lucan in het Hoogerhuis eene bill heeft ingediend, waarbij aan elk Huis het regt toegekend wordt om den eed zoodanig te wijzigen, als het dit goedvindt. Reeds tweemalen was die bill gelezen, doch toen de derde lezing zou plaats hebben, stelde lord Derby, de eerste minister, eene clausule daarop voor, waarin verklaard wordt dat het Huis bij zijne vroegere meening blijft volharden, dat de weglating van den naam van Christus uit den eed, iemand onbevoegd maakt om deel te nemen aan de wetgevende werkzaamheden eener Christelijke vergadering. Van deze clausule voorzien, die niets dan eene gemoedelijke overtuiging uitspreekt, is de bill, doch slechts met eene meerderheid van 8 stemmen, aangenomen, nadat verscheidene redenaars verklaard hadden, dat het thans den schijn heeft, alsof men op de primitief aangenomen bill van lord Lucan wilde terugkomen.

In het Lagerhuis is de bill definitief aangenomen. Lord John Russell heeft zich met nadruk uitgelaten tegen de handelwijze van het Hoogerhuis door eene dusdanige clausule in het ontwerp te lasschen. Hij wilde dat het Lagerhuis daarvan geen nota zou nemen.

Wat de bill op het regeringsbeleid in Indie aangaat, deze is, nadat het Lagerhuis daarin eenige wijzigingen gebragt heeft, thans nog bij het Hoogerhuis in behandeling, hoewel reeds de 31 eerste clausulen in commité zijn aangenomen. De Oost-Indische Compagnie heeft wel besloten, om in eene petitie bij het Hoogerhuis tegen de ten haren aanzien gevolgde handelwijze op te komen, als zijnde veroordeeld, zonder juist gehoord te zijn en waarin tevens gewezen wordt op het gevaarlijke harer opheffing op een tijdstip, dat men hare hulp het meeste noodig heeft, doch dit zal niets baten. Het lot der bill, en aldus ook hare opheffing, is beslist.

In Spanje heeft het bewind in de laatste dagen eene geheel andere gedaante gekregen. De marschalk O'Donnell heeft de teugels van het bewind in handen genomen met eene vastheid, die verwondering wekt. Een van zijne eerste maatregelen was, dat hij al de generaals te Madrid bij zich ontbood en aan deze heeren te kennen gaf, dat de minste zweem van vijandige gezindheid jegens het ministerie van hunnen kant, hem zou noodzaken hen onmiddelijk uit de hoofdstad te verwijderen; en om te bewijzen dat het hem met die bedreiging ernst was, decreteerde hij onmiddelijk de verwijdering van den generaal Ortega. Een tweede maatregel was het bevel aan den aartsbisschop van Toledo, om zich naar zijn bisdom te begeven, terwijl te gelijk den patriarch van Indie werd aangezegd, dat hij naar Oviedo in Asturie moest vertrekken; ook kreeg een andere reactionnaire bisschop kennis, dat hij als biechtvader der koningin weldra door een ander zou worden afgelost. De kieslijsten zullen herzien en nieuwe verkiezingen voor de Cortes uitgeschreven worden. Dit een en ander heeft reeds ten gevolge gehad, dat de partij der progressisten, die den maarschalk aanvankelijk niet geheel vertrouwde, tot andere inzigten gekomen is en besloten heeft het tegenwoordig ministerie te ondersteunen. Het zal nu te bezien staan hoe lang O'Donnell in staat zal zijn deze staatkunde vol te houden.

De Sardinische kamers zijn den 14den dezer gesloten.

Onder de geruchten behoort, dat Saksen voornemens is pogingen aan te wenden, om de drukpers in Duitschland onder een naauwer toezigt te stellen.

De keurvorst van Hessen heeft den 13 dezer de kamers geopend met eene aanspraak, die in zoo verre bevredigd heeft, dat zij het besluit der regering aankondigt, om de kwestie nopens de constitutie, in overeenstemming met de wenschen der kamers, aan de bondsvergadering voor te dragen, wijders dat er uitzigt bestaat, het deficit in de schatkist te dekken. Zonderling genoeg hoort men daarbij uit Kassel verzekeren, dat de kamers zich slechts met eene enkele dringende kwestie zullen onledig houden, en zeer spoedig weder verdaagd zullen worden.

In het groothertogdom Mecklenburg Schwerin heeft eene verandering van ministerie plaats gehad. De heer von Oertzen, voormalig gezant bij den Duitschen bondsdag, is president van den ministerraad geworden, tervanging van den baron von Bulow, die tot het privaat leven terugkeert. De heer Schröder is met de portefeuille van buitenlandsche zaken en de heer von Levetzow met die van financien belast.

Het Deensche antwoord aan den Duitschen bondsdag is te Frankfort ontvangen en aan eene commissie ten fine van onderzoek verwezen. De inhoud is nog niet bekend; men zegt dat er in wordt voorgesteld, om de tegenwoordige Holsteinsche en de Deensche constitutie voor de geheele monarchie voorloopig buiten kracht te stellen en inmiddels onderhandelingen tusschen de bondsvergadering en Denemarken te openen, ten einde gezamelijk tot de vaststelling van een anderen regtstoestand te geraken. Is dit zoo, dan bewijst dit, dat Denemarken voortgaat met zijne taktiek, om door ontwijkende antwoorden tijd te winnen en de zaak zooveel mogelijk op de lange baan te schuiven. Inmiddels hebben de laatste beraadslagingen over deze netelige kwestie reeds aanleiding tot eene ministerieele krisis gegeven, die met de aftreding des ministers van financien geëindigd is.

Uit Stockholm wordt gemeld, dat de Zweedsche regering zich ernstig bezig houdt met het geschil tusschen Denemarken en den Duitschen bondsdag, omdat oude banden haar aan eerstgemeld land hechten. Om die reden zou zij, zoo beweren de voorstanders der Skandinavische partij, niet lijdzaam kunnen toezien, dat een Duitsch bondsleger; onder welk voorwendsel ook, den Eider overtrok, die het hertogdom Sleeswijk van Holstein scheidt Indien dit geval zich voordeed, dan zou Zweden, even als in 1849, ten gunste van Denemarken tegen het gecoaliseerde Duitschland, krachtig tusschenbeide moeten komen.

De Belgische kamer van vertegenwoordigers is dezer dagen weder bijeen gekomen en, na afdoening van alle aan de orde van den dag staande punten, op nieuw uiteen gegaan, daar het rapport der centrale afdeeling over het ontwerp van wet tot uitlegging en versterking van Antwerpen en tot uitvoering van een aantal andere werken van algemeen nut, nog niet gereed is Zij zal den 26sten dezer weder eene zitting houden, om alsdan de openbare beraadslaging aan te vangen over die gewigtige voordragt, welke het gouvernement nog in deze wetgevende zitting afgedaan wil hebben, te meer omdat daarover door de centrale afdeeling een ongunstig oordeel geveld is, dewijl het zou schijnen voor den tegenstand, dien zijn voorstel ontmoet, terug te deinzen, indien het in deze omstandigheden de beraadslaging tot de nieuwe zitting liet verdagen.

NEDERLAND.

— De weersgesteldheid bleef sedert ons vorig berigt zeer gunstig. Er viel overvloedig regen, die gestadig met fraai en warm weder afwisselde. Ofschoon het hooi nog vrij duur is, hoopt men echter dat de schaarste aan veevoeder niet drukkend zal zijn. Ook de vooruitzigten omtrent den oogst der veldgewassen zijn op nieuw verbeterd. Uit alle streken des lands verneemt men dat de inzameling de verwachting overtreft.

— Z. M. de koning is den 18den dezer naar Wiesbaden vertrokken, waar hij gedurende ongeveer eene maand de badkuur zal volgen. Men wil dat Z M. ongesteld en aan rheumatisme lijdende is. Z M wordt vergezeld door den heer de Kock, directeur van HD. kabinet, den graaf van Lijnden, opperstalmeester, den graaf van Bijland, adjudant, den heer N. Pieneman, kunstschilder en dr. Everard HD. lijfarts.

— De Overland-post, loopende tot 23 Mei, is den 16den Julij alhier aangekomen.

— Wij vernemen, dat dezer dagen het besluit is geteekend; waarbij aan de 1ste en 2de luitenants van het léger in Ned. Indie, met ingang van 1 Oct. eene verhooging van tractement wordt verleend van ƒ 240 's jaars, terwijl tevens het verloftraktement van officieren, die voor eenigen tijd naar het moederland terug keeren, eene verhooging van ƒ 50 's jaars heeft ondergaan.

— Z. M heeft *benoemd:* bij het leger in Oost-Ind., tot 2de luits. bij het wapen der inf, de kad. *J. F. D. Engelhard*, jhr. *J. H. C. van der Wijck* en *P. E. J. H. van Dompseler*; bij het wap. der artill. de kad. *A. C. H. Winter* en *D. C. J. A. Ponse;* bij het corps der gen. en sap. de kad *A. W. Nolthenius, W. J. C. L. van Polanen Petel* en *J. Kat*, allen herkomstig van de kon. militaire academie; *Eervol ontslagen:* den op gez. 2de kl. van het leger aldaar, *B. L. Meijer*, onder toek. van pensioen.

Nederlandsche Handel-Maatschappij.

— De gemeenteraad van Rotterdam heeft met 14 tegen 13 stemmen beslist, dat de gemeente als stemgeregtigde deelhebbers, omtrent de geprojecteerde leening van 5 millioen, *geen stem* zou uitbrengen.

De gemeenteraad van Middelburg daarentengen, gaf zijn gemagtigdo in last om voor den maatregel te stemmen.

Na deze mededeeling laten wij hier volgen het verslag van het verhandelde in de algemeene vergadering der maatschappij omtrent deze aangelegenheid den 21sten dezer te Amsterdam gehouden; en zooals ons dat door onzen correspondent aldaar wordt medegedeeld.

De voorzitter opende de vergadering met eene korte toespraak, waarin hij zeide, dat het geheel verkeerd was de maatschappij te verdenken van eenige zucht naar monopoli, en dat haar doelwit uitsluitend was, het bevorderen van den bloei en de ontwikkeling des handels. Daarna stelde hij aan de orde de beraadslaging over het bovengenoemde voorstel.

Een der aanwezige aandeelhouders wenschte liever te zien, dat de aflossing der leening bepaald in 1874 gesteld en niet facultatief gelaten ware. Dit zou zeker de zucht naar deelneming vermeerderen, naardien dit meer vastheid voor den geldbelegger gaf.

De voorzitter antwoordde hierop, dat het beter was den termijn facultatief te laten; omdat, indien de 10 millioenen van het rijk voor dien tijd inkwamen, of in geval van het onstaan van andere omstandigheden, die termijn dan gemakkelijk vervroegd kan worden; buitendien zou dit een nieuw voorstel zijn en het was de gewoonte zoo iets niet ter loops te behandelen.

Vervolgens stelde een ander deelhebber voor, over het voorstel met gesloten briefjes te doen stemmen en voorts om de uitgifte niet beneden pari te doen plaats hebben.

Op het eerste punt antwoordde de voorzitter, dat het stemmen met gesloten biljetten niet met de wijze bij maatschappij in gebruik overeenkwam, en voorts dat het tweede punt handelde over later te nemen maatregelen en dus als praematuur te beschouwen was.

In stemming gebragt werd het voorstel der directie aangenomen met 105 tegen 33 stemmen.

ENGELAND.

— Omtrent de prorogatie van het parlement is nog niets officieel bekend en de bladen verschillen nog in hunne opgaven omtrent den juisten dag. Eenigen stellen dien op 31 Julij, terwijl weer anderen beweren dat de sluiting eerst den 2den of 3den Augustus zal plaats hebben. Het ministerieel diner dat deze plegtigheid voorafgaat, is echter op 24 dezer bepaald

— De koningin heeft den titel van baronet verleend aan Alex. Hutchinson Lawrence, den zoon van wijlen sir Henry Montgomery Lawrence.

— Dezer dagen heeft zich eene deputatie bij lord Derby vervoegd, met het doel om aan te dringen op eene spoedige onderdrukking van den slavenhandel. Lord Derby antwoordde, dat hij de bedoelingen der deputatie ten hoogste goedkeurde. Hij prees de wijze, waarop de Braziliaansche regering te dien opzigte hare verpligtingen nakwam en hoopte, dat Spanje eindelijk gehoor zoude geven aan de vertoogen van Engeland, ten einde geene dwangmaatregelen noodig zouden zijn. Hij kon er verder niet meer aan twijfelen, dat de Fransche uitvoer van negers in werkelijkheid niets anders dan slavenhandel is; de Engelsche regering hoopt den keizer der Franschen daarvan te overtuigen en in de begeerte van dezen om de slavernij af te schaffen, stelde zij volkomen vertrouwen. De Engelsche regering beijvert zich aan de Chineesche koelies in de Britsche kolonien de best mogelijke behandeling te verzekeren. Lord Derby was niet van meening dat het weren van producten van Cuba van de Engelsche markt (verondersteld dat zulk een maatregel door het Parlement werd goedgekeurd) eenigen indruk op Cuba zoude maken, daar de producten van dat eiland dan door andere landen aangekocht en van daar op de Engelsche markt gebragt zouden worden.

— De *Shipping Gazette* deelt het verslag mede van een banket, dat op Trinity-house heeft plaats gehad, ter gelegenheid van den verjaardag van de *Trinity Corporation*, waarvan de prins-gemaal president is. Op dit banket werden verschillende toasten uitgebragt. In antwoord op een door den prins-gemaal op de marine ingestelden toast, werd door sir John Pakington het volgende gezegd: »Engeland kan niet dulden, dat zijne suprematie ter zee verzwakt of zelfs in twijfel getrokken worde, omdat dit eene kwestie is, waarbij Engeland

als Europesche mogendheid belang heeft. Het uitgebreide rijk der koningin strekt zich uit in de vier werelddeelen; de rijkdommen, de ontzaggelijke rijkdommen van Engeland hebben hunne voornaamste bron in den handel des lands.

»Die reden moet ons tot de overtuiging brengen dat Engeland moet blijven wat het zoo langen tijd geweest is, meester ter zee. Deze suprematie is niet alleen eene kwestie van staatkunde; het is ook eene kwestie van binnenlandsche staathuishoudkunde. Ik hoop, ik koester het vertrouwen dat dit de voortdurende staatkunde zal zijn der verschillende regeringen, welke elkander zullen opvolgen, tot welke partij zij ook behooren, en dat het de vaste wil van het Engelsche volk zal zijn die staatkunde te handhaven."

— Er is eene commissie benoemd, belast om een naauwkeurig onderzoek in te stellen naar de organisatie van het leger in Indie en verbeteringen in die organisatie aan de hand te geven. De commissie is zamengesteld uit den generaal Peel, minister van oorlog, de hertog van Cambridge, opperbevelhebber des legers, lord Stanley, minister voor de Indische aangelegenheden, en verscheidene andere aanzienlijke hoofd-officieren.

— De admiraliteit heeft een aan haar voorgesteld plan tot een goedkooper en sneller troepen-transport naar Indie aangenomen. Eene maatschappij wil namelijk eene geregelde maandelijksche stoomboot-linie tusschen Southampton en Caltutta (langs de Kaap de Goede Hoop) organiseren, en de stoombooten zoodanig inrigten, dat zij even goed voor den overvoer van passagiers als voor het troepen-transport geschikt zullen zijn. Elk vaartuig zal 1000 man troepen aan boord kunnen nemen. De vaart naar Calcultta zal in 42 dagen kunnen worden afgelegd. Van de regering wordt geene subsidie gevorderd, maar alleen de belofte, om door middel van deze stoomschepen jaarlijks 15000 soldaten (10,000 heen en 5000 terug) te laten vervoeren, waartegen de maatschappij zich met het transport voor 20 pd St. per man (een derde van het thans betaalde transport per stoomboot) belasten zal.

— Te Chatham is bevel ontvangen, om al de disponibele troepen van de Indische depôts gereed te houden tot onmiddelijk vertrek naar hunne corpsen. Tot dat einde worden de schepen *Charles* en de *Bussorah Merchant* zeilvaardig gemaakt.

— Een brand, welke dezer dagen in eene fabriek van vuurwerken te Londen uitbrak, was oorzaak dat niet minder dan drie honderd personen meer of minder gevaarlijk gekwetst werden. Het etablissement zelf werd bijna geheel en al vernield, terwijl ook eene tweede, daartegenover liggende fabriek in hetzelfde lot deelde. In beide etablissementen hadden vele ontploffingen plaats, waardoor in den omtrek veel schrik verspreid werd.

— Jenny Lind heeft zich te Rochampton bij Londen met der woon gevestigd.

— Uit Ierland wordt gemeld, dat de bevolking van de stad Rosecra zich aan wanordelijkheden heeft schuldig gemaakt, ten gevolge waarvan de troepen tusschen beide hebben moeten komen. Men weet niet juist wat aanleiding tot die rustverstoring heeft gegeven; doch een aldaar verschijnend blad zegt, dat de oorzaak daarvan moet gezocht worden in de ontevredenheid der inwoners, wegens het ter dood veroordeelen van verscheidene personen beschuldigd van moord, doch wier schuld twijfelachtig is voorgekomen.

— De bekende paardentemmer Rarey heeft in een brief, aan de *Times* geschreven, zijne leerlingen ontslagen van de hun opgelegde geheimhouding omtrent zijne methode. Wijders zegt hij, dat de mededeeling der methode in een onlangs uitgekomen vlugschrift zeer onvolledig is, en dat men uit geen geschrift zijn stelsel zoo goed kan leeren als door eene les van een uur door hem gegeven.

DUITSCHLAND

— Sedert eenige dagen houdt de ministerraad te Weenen langdurige zittingen, onder het voorzitterschap des keizers, waarin, naar men meent te weten, de wets-ontwerpen besproken worden, waardoor aan den provisioneelen toestand des rijks een einde zal worden gemaakt. In verband met deze beraadslagingen staat welligt de mededeeling, dat de aartshertog Ferdinand Max zijn vertrek naar Italie tot de helft van de volgende maand uitgesteld heeft, omdat hij voornemens is bovengenoemde wetten, die binnen 14 dagen ter afkondiging gereed zullen zijn, mede te nemen en terstond bij zijne aankomst openbaar te maken.

— Uit een van officieele zijde openbaar gemaakt verslag over het spaarbankwezen in de Oostenrijksche monarchi blijkt, dat het aantal spaarbanken tot 92 geklommen is. Buitendien heeft de regering bereids vergunning verleend tot de oprigting van 26 andere, is het verzoek tot oprigting van 14 spaarbanken aanhanging en bestaat er uitzigt dat nog 16 in verschillende deelen der monarchie opgerigt zullen worden. Zij zijn aldus verdeeld: Hongarije 28, Lombardije 15, Venetie 8, Tyrol 8, Beneden Oostenrijk 7, Boheme 6, Opper-Oostenrijk 4 en de overigen in de Kroonlanden. Het kapitaal, dat in 1853 bij deze banken gedeponeerd was, bedroeg 112 millioen, terwijl het op het einde van het vorige jaar geklommen was tot 127 millioen.

— Bij gelegenheid der volkstelling in Zevenbergen, vond men in het vlek Angyalos eene vrouw, die zes paar tweelingen in leven had.

— Te Pavia bestaat sedert eenigen tijd een geest van tweespalt tusschen de studenten en het korps lansiers, aldaar in garnizoen. Deze vijandige stemming heeft den 6den aanleiding tot ernstige wanordelijkheden gegeven. Een koffijhuisbediende, die door een officier ruw behandeld werd, gaf dezen drie klappen in het aangezigt, voor dat laatstgenoemde zich kon verdedigen. Door de omstanders geholpen, slaagde de eerste er in te ontkomen en op Piemonteesch grondgebied te vlugten. De officier kwam weldra met een aantal soldaten en wilde ieder, die zich in het koffijhuis bevond arresteren, doch de studenten verzetten zich daartegen en men was op het punt handgemeen te worden, toen de tusschenkomst van den rector nog even in tijds een bloedig gevecht voorkwam.

— In Baden-Baden heeft een aanzienlijk badgast uit Oostenrijk de speelbank, binnen den tijd van twee dagen, vijfmaal met een verlies van 200,000 francs, doen springen.

— De Wurtemburgsche tweede kamer is den 9den en 10den dezer het tooneel van zeer hevige discussien tusschen bewindslieden en de afgevaardigden van verschillende staatkundige kleur geweest. In 1856 had de regering op de begrooting eene verhooging van de bezoldigingen der ministers voorgesteld, en was, niettegenstaande de stenden dit voorstel verworpen hadden, eigenmatig tot het verhoogen der minister-bezoldigingen overgegaan. Bij gelegenheid van de behandeling der nieuwe begrooting waren betrekkelijk dien maatregel onderscheidene voorstellen gedaan, die den 9den dezer aan de orde gesteld waren en die allen strekten om in sterkere of mindere mate de handelwijze der ministers af te keuren.

Van den kant der stenden werd beweerd dat op hun regt van goedkeuring der uitgaven en belastingen, en dienvolgens op de grondwet, inbreuk was gemaakt door het besluit der regering om eene uitgave te doen die door de stenden bepaaldelijk afgekeurd was geworden. Daarentegen werd van de zijde der regering volgehouden dat de grondwet, door aan den koning de vrije keuze zijner raadslieden te geven, geacht moest worden hem ook het regt te hebben toegekend om hunne bezoldiging naar goedvinden te regelen, zonder hetwelk die vrijheid van keuze beperkt zou worden. Een der ministers ging zoo ver van het regt der kamer om de belastingen en uitgaven goed te keuren, te betwisten als gegrond op het beginsel der volkssouvereiniteit, hetwelk de Wurtemburgsche staatsregeling niet kende, hij zeide dat de rigting, die de kamer sedert 1848 volgde, niet langer gedoogd kon worden. De regering was genoodzaakt de ontvreemdbare regten der kroon te handhaven, en de kamer moest niet denken dat zij, door in haren tegenstand te volharden, iets zou bereiken; zij zou daardoor alleen aan het land hare onmagt bewijzen, daar de regering aan hare tegenspraak geen gehoor zou geven. Deze uitdrukkingen gaven aanleidinig tot eene uitbarsting van verontwaardiging niet enkel van de liberale leden, maar ook van de zijde der behoudende partij; onder anderen werd den ministers de waarschuwing toegeroepen, dat, ofschoon de tijdsomstandigheden tegenwoordig hunne inbreuken op de wetten des lands en op de regten des volks begunstigden, er tijden zouden komen, waarin datgene, wat zij zich thans wederregtelijk toeëigenden, met honderdvoudige rente van hen teruggevorderd zou worden. De kamer nam met 61 tegen 27 stemmen het voorstel aan, om tegen de door den bedoelde minister verkondigde inconstitutionele beginselen te protesteren, terwijl ten slotte met 48 tegen 40 stemmen besloten werd omtrent dit geheele ontwerp tot de orde van den dag over te gaan, onder protest tegen de leer der regering ten aanzien van het regt der stenden tot goedkeuring der staatsuitgaven.

FRANKRIJK.

— De heer de Persignij, die zich eenige dagen te Londen heeft opgehouden, is den 9 Julij te Parijs teruggekeerd. Zijne reis had ten doel de koningin van Engeland tot het aannemen der keizerlijke uitnoodiging naar Cherbourg over te halen. De *Moniteur* heeft thans berigt dat koningin Victoria definitief die uitnoodiging heeft aangenomen. Zij zal echter slechts één dag te Cherbourg doorbrengen, op welken dag de plegtige inwijding van het nieuwe bassin nu ook zal plaats hebben. De minister van marine heeft ten gevolge daarvan last gegeven het opschrift van den gedenksteen, die ter herinnering aan de inwijding in het bassin zal geplaatst worden, te veranderen. In dit opschrift zal uitdrukkelijk gewaagd worden van de aanwezigheid van koningin Victoria. Onder de personen, die haar zullen vergezellen, noemt men lord Derbij, lord Malmesburij en den heer Disraeli. Ook de hertog van Malakoff zal gelijk vroeger reeds is gemeld, overkomen.

— Aan een schrijven uit Alexandrie van den 6den dezer, ontleenen wij, omtrent het voorgevallene te Jeddah, de volgende bijzonderheden, medegedeeld door eenige personen, die het moordtooneel ontvlugt en te Alexandrie aangekomen zijn:

Den 15 Junij, tegen het vallen van den avond, werd het huis van den Engelschen vice-consul te Jeddah plotseling aangevallen en overweldigd door eenige honderde Hadramiten (bewoners van Zuid-Arabie), die zich terstond van zijn persoon meester maakten, en nadat zij hem zware wonden hadden toegebragt, hem levend uit het raam op straat wierpen, waar hij door een aantal dweepzieke Muzelmannen letterlijk in stukken werd gehouwen. Het huis werd vervolgens uitgeplunderd; de bedienden met twee drogmans werden vermoord en de archieven van het consulaat aan de vlammen prijs gegeven. Te gelijk was een woedende volkshoop naar het Fransche consulaat gesneld, door de ramen in huis gedrongen en op den consul aangevallen, die welda door een aantal sabelhouwen doodelijk getroffen nederviel, waarna zijne echtgenoote, die zich zoo moedig verweerde, dat zij een der aanvallers doodde en verscheidene hunne eenige wonden toebragt, aan een dolkstoot in de borst bezweek. De dochter, een meisje van 18 jaren, had het geluk door eene verborgene deur naar een ander vertrek te ontsnappen, waar zich de kanselier van het consulaat met zijn bediende bevond, welke laatste, vroeger soldaat bij een Algerynsch bataillon, tot het Mahomedaansche geloof behoort. Deze beide mannen met de dochter van den consul verdedigden zich zoo heldhaftig, dat de aanvallers in het eerst afdeinsden en wel niet zoo spoedig hun moorddadig doel zouden bereikt hebben, indien een hunner, die met den kanselier bekend was, niet eene list had te baat genomen, met dezen toe te roepen: »kom maar buiten! volg mij; ik zal u van een zekeren dood redden." De kanselier, hierop vertrouwende, verliet het vertrek, doch ontving daarbij een dolkstoot, waardoor hij wel slechts eene ligte wond aan den arm kreeg, maar toch te gelijk onder den voet raakte, waarop een der woestelingen hem bij de keel greep en hem ook zeker zou verworgd hebben, zonder de tusschenkomst van de dochter des consuls, die zich op den moordenaar wierp en dezen zulk een gevoeligen beet in de hand toebragt, dat hij wel verpligt was zijn slagtoffer los te laten. Een zijner makkers vloog bij dat gezigt op het meisje aan en gaf haar een sabelhouw in het gelaat, ten gevolge waarvan zij in zwijm viel, terwijl het den kanselier, die inmiddels was opgestaan, mogt gelukken haren aanrander neder te vellen. In dien tusschentijd had de genoemde Muzelmansche bediende insgelijks een zwaren strijd door te staan, doch hij wist zich zoo moedig staande te houden, dat hij niet alleen drie hunner doodde en een aantal anderen wondde, maar het zelfs zoover bragt, dat de kanselier en de jonge dame met een der bedienden het huis konden ontvlugten, waarna hij in hun gezelschap verder ontkomen en heden avond aan het Fransch consulaat te Alexandrie aangekomen is.

Terwijl dit alles voorviel, werden de in de stad aanwezige Christenen uit hunne huizen gehaald en vermoord. Aan 23 hunner gelukte het, onder begunstiging der duisternis, te ontkomen en ongemerkt in het water te springen, ten einde naar het Engelsche stoomyacht te zwemmen, dat in de haven voor anker lag. Alle overige Christenen, ten getale van 45 werden vermoord en in stukken gehouwen. In het huis der gebroeders Sava lagen de verminkte lijken van 12 personen, waaronder ook die der drie gebroeders, door elkander. Men schat het aantal Muzelmannen, die aan het bloedig drama hebben deelgenomen, op 5000.

Wat de aanleiding tot dit gruwelijk feit betreft, hiertoe hebben wel verschillende omstandigheden medegewerkt, doch in de eerste plaats is toch alles een uitvloeisel van den algemeen en steeds toenemenden haat tegen de Christenen, die in de laatste dagen door enkele minder belangrijke gevallen maar al te zeer is aangewakkerd. Zoo kreeg bijv. de caid van Blidah (Algerie), die zeer veel sympathie voor Frankrijk aan den dag legt en ook de insignia van het Legioen van Eer draagt, onlangs geschil met de stedelijke overheden te Jeddah, bij gelegenheid dat hij zich, met 500 Algerijnen op reis naar Mekka, in de stad bevond. Hij verzette zich namelijk met alle kracht tegen de bastonnade, die men een der bedevaartgangers wilde doen ondergaan en verklaarde dat de Muzelmannen in Algerie Fransche onderdanen waren, en dat hij nooit zou dulden, dat eene wet, die alleen Fransch burger zou worden toegepast. — Drie dagen na zijne afreis had de genoemde moordaanslag op de Christenen plaats.

Nog eene andere omstandigheid heeft er ook al iets aan toegebragt. Er is in de Roode Zee geene haven, die zoo druk bezocht wordt als die van Jeddah, doordien alle Mahomedaansche bedevaartgangers uit Abyssinie en die over Suez komen, de reis over die plaats nemen. De meeste ingezetenen aldaar houden er kleine vaartuigen op na, waarmede zij een monopolie uitoefenen in het overbrengen der transporten, doch nu de nieuw opgerigte scheepvaart-maatschappij *Medjidié* daartoe zelve eene geregtigde dienst op de Roode Zee geopend heeft, is het vrij natuurlijk, dat die concurrentie geene geringe verbittering heeft te weeg gebragt.

Hierbij komt nog, dat het berigt van den hernieuwden opstand der Hindoes tegen de Engelschen de opgewondene gemoederen nog te meer gaande maakte, en waarschijnlijk hebben de geheime indische agenten, die tot in Caïro de uitroeijing der Christenen prediken, er het hunne rijkelijk aan toegebragt. Men verzekert boven dien, dat de uitbarsting door twee incidenten verhaast is. Het eerste geval was, dat de Engelsche consul een onlangs gevlugten slaaf tegen de vervolgers beschermd en in zijn huis opgenomen had. Het andere geval had zich aldus toegedragen: twee broeders bezaten een vaartuig, hetwelk de Engelsche vlag voerde, die een hunner door de Ottomanische kleuren wilde vervangen. De ander protesteerde daartegen en beriep zich op den Engelschen consul, die zich, vergezeld van 15 man van de equipage der *Cyclope* aanboord van het vaartuig begaf, alwaar hij de Britsche vlag liet hijschen.

Tijdens den moordaanslag bevond zich de gouverneur van Jeddah met zijne onderhoorige troepen te Mekka, en had slechts 100 man in de stad achtergelaten. Bij zijne terugkomst heeft hij 300 der oproermakers doen gevangen zetten en eene som van 6000 francs uitbetaald aan de Christenen, die aan boord der *Cyclope* gevlugt waren. De kommandant van dit schip heeft provisionele consuls benoemd en hunne installatie met eenige kanonschoten vangekondigd. De Britsche vlag is weder geheschen en door de Turksche autoriteiten gesalueerd.

Naar het algemeen gevoelen was de gebeurtenis uit de verte voorbereid, waartoe veel bijdraagt, dat de Arabieren in het denkbeeld verkeeren, dat de sultan sedert den oorlog met Rusland een veel uitgebreider invloed heeft verkregen en dat zijn magtwoord op de Parijsche conferentie voldoende zal zijn, om den triomf der geloovigen op Frankrijk en Engeland te verzekeren. De volksgeest openbaart zich in dat opzigt duidelijk genoeg in de Arabische en Turksche liedjes, die den hevigsten haat tegen de Christenen uitdrukken.

MARKTBERIGTEN.

Rotterdam, 22 Julij.

De in onze vorige vermelde verblijdende teekenen van eene verbetering in den toestand des handels beginnen zich alom te vertoonen, onder anderen ook in Frankrijk, waar het aanmerkelijk toegenomen cijfer der discontos bij de bank, het grooter verkeer op spoorwegen en duidelijker nog de berigten der verschillende markten, eene verlevendiging des handels aantoonen.

De faillieten te Rio-Janeiro, waarvan de laatste mail het berigt bragt, hadden tot nog toe gelukkiger wijze geene verdere noodlottige gevolgen dan het staken der betalingen van een huis in Engeland, waarvan het passief echter vrij aanzienlijk is.

Daar de weersgesteldheid gedurende de laatste 14 dagen voortdurend buitengemeen gunstig was voor de veldgewassen, is de lust tot speculative ondernemingen in granen geheel den bodem ingeslagen en ging de overdreven rijzing bijna weder geheel verloren. De berigten omtrent den ophanden zijnde oogst luiden ook in het algemeen zeer gunstig, en daar waar dezelve reeds binnen is, zoo als in het zuiden van Frankrijk, beschrijft men de opbrengst als zeer ruim. *Rijst* verkeert hierdoor weder in zeer flaauwe stemming, ofschoon de houders hunne vorderingen nog niet willen verlagen. Overigens bleven de meeste artikelen vrij goed prijshoudend, ofschoon de omzet uit de hand zich nog steeds tot de dadelijke behoeften bepaald, en nog weinig lust tot speculatie zigtbaar is. De voorraden van de meeste artikelen blijven groot en de pakhuizen zijn steeds met producten overvuld, zoodat in onze stad bijna geene ruimte tot berging meer is te bekomen.

Koffij onderging zelfs bij vrij goeden omzet op nieuw eene verbetering, zoodat zuiver smakende goed ord. Maatschappij-*Java* 32 c. bedong en beneden dien prijs niet dan afwijkende kwaliteit te krijgen is. De partij van 2230 bn. *Padang*, per *Waalstroom*, is reeds afgedaan, doch de prijs werd geheim gehouden; terwijl te Amsterdam ca. 9000 bn. van dezelfde soort tot niet bekend geworden prijs werden afgedaan. Geelachtig, geel en bruin *Java* ontbreken bijna geheel en van groene soorten komt ook weinig of niets aan de markt. In *West-Ind.* soorten kwamen ook eenige afdoeningen tot stand, waaronder ca. 1800 bn. *Brazil* zijnde de helft der lading per *Ronma*, welke alhier uit de 1ste hand tot geheimen prijs verkocht werden. Deze soort geniet vrij goede vraag vooral in de betere sorteringen, doch de voorraad biedt slechts eene zeer beperkte keuze aan.

Ruwe Suiker. De eenige verkoop uit de hand sedert de laatste mail was 895 krandj. per *Macao* van boord te ontvangen *f* ½ onder 11 Mei prijzen. De afloop der veiling *Java* Suiker 97170 krandj. deze week te Amsterdam gehouden, beantwoordde aan de gunstige verwachting, die men alhier daaromtrent had; bruin en blond en grijs bedong *f* ¼, wit *f* ¾ à *f* 1. boven 11 Mei. Voor uitvoer naar den Rijn, Rusland, Belgie enz., werden circa 47000 krandj. genomen, het overige voor binnenlandsche behoefte.

Thee verkeert voortdurend in lustelooze stemming, ingevolge de op nieuw wijkende rigting der prijzen op de Londensche markt, alwaar *common Congo* op 9½ à 9¾ d. is teruggegaan. Hier zijn de koopers buitendien zeer geretireerd in afwachting van het besluit der houders van de lading per *Queen of Ava*, welke in de vorige week alhier direct van Foochew-Foo arriveerde, met 4215/4, 1831/12 kn. *Congo* en 1025/12 kn. *Oolong*.

Rijst bleef in dezelfde posisie, als ten slotte van onze vorige het geval was; de omzet bleef beprekt en de gemoederen der op misgewassen speculerende koopers werden hoe langer hoe meer gecalmeerd door de gunstigen verandering in de weersgesteldheid; daar de verschroeijende hitte en aanhoudende droogte plaats gemaakt hebben voor eene meer gematigde temperatuur met afwisselende verfrisschende regenbuijen. Daar de houders echter hunne vorderingen nog niet willen verlagen, zijn de prijzen nominaal onveranderd. In de 1ste hande ging niets om dan 3100 bn. *Java Tafel* ex *Shakespeare*, welke deze week werden afgedaan tot *f* 8½ van boord.

Specerijen. Noot, Foelie en *Nagelen* blijven verwaarloosd en de prijzen niet meer dan nominaal. Van *Cassia Lignea* zijn 1344 kn. direct van China aangevoerd. Men ziet binnenkort den aanslag der N. H. M. veiling tegemoet.

Tabak. In *Oost-Ind.* ging hier niets om en te Amsterdam bepaalde zich de handel bij hetgeen aldaar in veiling verkocht werd.

Katoen blijft in zeer goede stemming en in het geheel werden sedert onze vorige ca. 1400 bn. *N. Amerik.* en *Complak* omgezet; de laatstgenoemde soort tot de veilingsprijzen van 8 Junij. Door de N. H. M. zijn tegen 5 Augustus te Amsterdam in veiling aangeslagen 2758 bn. *Noord-Amerik.* en 4661 bn. *Oost-Indie.*

Huiden. Niettegenstaande de betere stemming voortdurend wordt geruggesteund door de gunstige berigten zoowel van de hoofdmarkten van Europa als van Amerika, blijft dit artikel hier nog zeer stil en bepaalde zich de omzet in *Oost-Ind.* tot 820 stuks prima transparente *Buffel-* per *Indie*, welke te Amsterdam zijn afgedaan, zonder dat de prijs is bekend geworden. Voor de maand September wacht men geene geregelde vraag.

Java Indigo blijft voortdurend gevraagd en deze week werd weder eene bij particulieren onlangs direct aangevoerde partij van 104 kn. tot op nieuw iets hoogere prijzen afgedaan.

Cochenille vast op vorige prijzen; doch met kleinen handel.

Banca Tin. Door de concurrentie der in veiling onvervuld geblevene orders, vonden reeds spoedig daarna vrij belangrijke omzettingen plaats en steeg de prijs allengs tot *f* 70. Hierop echter kon zich het artikel niet staande houden en werden in de vorige week 500 blokk. tot *f* 69½ afgegeven, terwijl men thans welligt tot *f* 69 zou teregt komen. Het totaal der verkoopen bedraagt ca. 7000 blokk.

Arak steeds in lustelooze stemming; in de vorige week werden hier afgedaan 50 legg. *Batavia* ex *Mauritius* en 30 legg. *Saurabaija* ex *Maria Eliezab. Margaretha*. De prijzen zijn niet bekend geworden, doch men gist dat de *Batavia* tot ca. *f* 110 en de *Sourabaija* tot *f* 90 werden afgegeven. De voorraad is enorm en groeit dagelijksch aan, terwijl er nog veel gewacht wordt.

Bindrotting niet dan *f* 2 à *f* 3 onder de laatste veilingsprijzen te verkoopen; in die verhouding zijn afgedaan 760 bossen per *Princes Sophia*, 390 bossen per *Waalstroom*, 9500 bossen per *Jason* en 2300 bossen per *Carlsbad*. De voorraad bij N. H. M. in alle havens bedraagt heden 62,835 b. en bij particulieren alhier 12,300 boss.

Wisselkoers.

ROTTERDAM. 22 Julij. AMSTERDAM.

Londen.	2 m. *f* 11.66	k. *f* 11.72½	2 m. *f* 11.67½ G.	k. *f* 11.75 G.
Parijs.	2 „ „ 55¼	k. „ 56¼	2 „ „ 55$\frac{13}{16}$ G.	k. „ 56$\frac{7}{16}$ G.
Bord.	2 „ „ 55¼	k. „ 56	2 „ „ 55½ G.	k. „ — G.
Hamb.	2 „ „ 35$\frac{1}{16}$	k. „ 35¼	2 „ „ 35 G.	k. „ 35¼ G.

Gedrukt te Samarang, bij V. H. Noman, Kolff & Co.